

Deficitul bugetului general consolidat a urcat la 2,65% din PIB dupa primele opt luni

Deficitul bugetului general consolidat a urcat la 2,65% din PIB dupa primele opt luni ale anului, la 42,19 miliarde de lei, fata de 32,98 miliarde de lei, respectiv 2,34% din PIB aferent primelor opt luni ale anului 2022, potrivit datelor publicate vineri de Ministerul Finantelor.

Executia bugetului general consolidat în primele sapte luni ale anului 2023 s-a încheiat cu un deficit de 38,6 miliarde lei, respectiv 2,43% din PIB.

Veniturile totale au însumat 330,47 miliarde de lei în primele opt luni ale anului curent, în crestere cu 12,5% (an/an), iar cheltuielile au fost în suma de 372,66 miliarde lei, în crestere în termeni nominali cu 14% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent.

Conform MF, evolutia veniturilor a fost sustinuta de avansul încasarilor din fonduri europene, impozitul pe salarii și venit, venituri suplimentare din sectorul energetic (utilizate în cadrul schemei de compensare pentru consumul de energie electrica și gaze naturale și reflectate în categoria "alte impozite și taxe pe bunuri și servicii"), contributiile de asigurari și impozitul pe profit. Încasarile din TVA au consemnat o dinamica pozitiva mai temperata, explicata atât de decelerarea bazei macroeconomice (și pe fondul unui efect de baza mai ridicat), cât și de un nivel mai ridicat al restituirilor de TVA. Încasarile din impozitul pe salarii și venit au totalizat 26,93 miliarde de lei, consemnând o crestere de 21,9% (an/an), determinata de sporul încasarilor din impozitul pe dividende (61,9%) și impozitul pe veniturile din pensii (42,3%), încasarile aferente declaratiei unice consemnând, de asemenea, o dinamica pozitiva, de 11%.

Totodata, veniturile din impozitul pe salarii au înregistrat un avans de 10,7%, sub evolutia fondului de salarii din economie (15,2%), dinamica acestei categorii de încasari fiind influentata de extinderea în sectorul agricol și industria alimentara a facilitatii acordate salariatilor din constructii, de noile masuri fiscale privind modificarea deducerilor personale introduse prin O.G. nr. 16/2022, respectiv neimpozitarea sumei de 200 lei/luna pentru salariatii care încaseaza salariul minim brut.

Contributiile de asigurari au înregistrat 104 miliarde de lei, în crestere cu 13,4% (an/an). Ca și în cazul impozitului pe salarii, dinamica acestora s-a situat sub evolutia fondului de salarii din economie, ca efect al extinderii în sectorul agricol și industria alimentara a facilitatii acordate salariatilor din constructii, conform Legii nr. 135/2022, al masurii privind încetarea de la plata CASS pentru veniturile din pensii mai mari de 4.000 lei și restituirea, începând cu 1 martie 2023, a sumei retinute cu titlul de CASS din veniturile din pensii, respectiv neinclusiunea în baza lunara de calcul a contributiilor sociale obligatorii a sumei de 200 lei/luna pentru angajatii care încaseaza salariul minim brut pe tara.

Încasarile din impozitul pe profit au însumat 20,15 miliarde de lei, consemnând o crestere de 12,1% (an/an), sustinuta în principal de avansul încasarilor din impozitul pe profit de la agentii economici (14,2%).

Încasarile nete din TVA au înregistrat 66,47 miliarde de lei, în crestere cu 9,3% (an/an). Comparativ cu dinamica înregistrata anul trecut, în primele opt luni a.c. se remarca o evolutie mai temperata a acestei categorii de venituri, explicata atât de decelerarea bazei macroeconomice relevante (și pe fondul unui efect de baza ridicat aferent anului anterior), cât și de majorarea restituirilor de TVA cu 9,8%, fata de nivelul rambursat în aceeași perioada a anului trecut (19,8 miliarde de lei în ianuarie - august 2023, comparativ cu 18,1 miliarde de lei în ianuarie - august 2022).

Veniturile din accize au însumat 24,02 miliarde de lei, consemnând un avans marginal fata de nivelul de anul

trecut (0,7%, an/an). În structura, încasarile din accizele pentru produsele din tutun au înregistrat un avans de 1,6%, în timp ce evoluția negativă a încasarilor din accizele pentru produsele energetice din primele opt luni s-a ameliorat (-0,3%). Evoluția lunară a încasarilor din accize prezintă în general o volatilitate mai ridicată, determinată de politica operatorilor economici de antrepoziție fiscală a produselor accizabile.

Veniturile nefiscale au însumat 29,46 miliarde de lei, consemnând un avans de 4,4% (an/an). Evoluția pozitivă a acestora a fost influențată de veniturile din dividende și sumele din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră. Pe de altă parte, s-a înregistrat o diminuare atât a încasarilor din redevențe, pe fondul scăderii prețurilor energiei, cât și a varsamentelor din veniturile nete ale BNR.

Sumele rambursate de Uniunea Europeană în contul plăților efectuate și donații au totalizat 28,07 miliarde de lei, în creștere cu 34% (an/an).

Cheltuielile bugetului general consolidat în suma de 372,66 miliarde de lei au crescut în termeni nominali cu 14% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Exprimate ca procent din Produsul Intern Brut, cheltuielile pe primele opt luni ale anului 2023 au înregistrat o creștere cu 0,2 puncte procentuale față de aceeași perioadă a anului 2022, de la 23,2% din PIB la 23,4% din PIB.

Cheltuielile de personal au însumat 85,61 miliarde de lei, în creștere cu 10,8% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Exprimate ca pondere în PIB, cheltuielile de personal reprezintă un nivel de 5,4% din PIB, cu 0,1 puncte procentuale mai mici față de aceeași perioadă a anului precedent. Cheltuielile cu bunuri și servicii au fost 48,18 miliarde de lei, în creștere cu 10,6% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. O creștere se reflectă la bugetele locale, respectiv 13,1% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, precum și la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate de 13,4% pentru decontarea medicamentelor cu și fără contribuție personală și a medicamentelor utilizate în programele naționale de sănătate.

Cheltuielile cu dobânzile au fost de 19,78 miliarde de lei, cu 592 milioane lei mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent, reprezentând 1,2% din PIB. Ca urmare a refinanțării din primele luni ale anului a necesarului brut de finanțare pentru anul 2023, având în vedere că în primele 8 luni ale anului, în contextul unui apetit crescut al mediilor investitoriale interne și externe pentru titlurile de stat, s-a asigurat deja 76,4% din necesarul brut de finanțare pentru anul 2023.

Cheltuielile cu asistența socială au fost de 129,61 miliarde de lei, în creștere cu 10,6% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Evoluția cheltuielilor cu asistența socială a fost influențată, în principal, de majorarea de la 1 ianuarie 2023, a punctului de pensie cu 12,5%, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare. Cheltuielile cu asistența socială au fost influențate și de plățile suportate de la bugetul de stat pentru compensarea facturilor aferente consumului de energie electrică și gaze naturale, respectiv pe primele opt luni ale anului 2023, au fost în suma de 3,81 miliarde de lei, precum și de majorarea alocațiilor de stat pentru copii începând cu 1 ianuarie 2023.

Cheltuielile cu subvențiile au fost de 10,76 miliarde de lei, în principal, aceasta sumă reprezentând subvenții pentru transportul de călători, pentru sprijinirea producătorilor agricoli, precum și pentru schema de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale al consumatorilor noncasnici (3,16 miliarde de lei) care reprezintă 29,33% din total subvenții.

Alte cheltuieli au fost de 6,55 miliarde de lei, reprezentând în principal, sume aferente titlurilor de plată emise de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, conform legislației în vigoare, burse pentru elevi și studenți, susținerea cultelor, alte despăgubiri civile.

Cheltuielile privind proiectele finantate din fonduri externe nerambursabile (inclusiv subventiile de la Uniunea Europeana aferente agriculturii) au fost de 32,93 miliarde de lei, cu 48,4% mai mari comparativ aceeași perioadă a anului precedent.

Cheltuielile pentru investiții, care includ cheltuielile de capital, precum și cele aferente programelor de dezvoltare finantate din surse interne și externe, au fost în valoare de 46,24 miliarde de lei, în creștere cu 39,8% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent când au fost în valoare de 33,07 miliarde de lei. De asemenea, se observă o creștere a ponderii investițiilor finantate din fonduri externe nerambursabile postaderare, acestea reprezentând 57,67% din totalul cheltuielilor pentru investiții.

Bugetul pentru acest an este construit pe un deficit de 4,4% din PIB.